

شکسپیر در تلفن همراه

گروه ادب و هنر | ویلیام شکسپیر هم وارد دنیای اپلیکشن‌های تلفن همراه و تبلت‌ها شده است. این برنامه ساخت کمپانی رویال شکسپیر انگلستان با نام «هیاپویی برای هیچ» به‌منظور آموزش نوجوانان علاقه‌مند به تئاتر طراحی شده است. این اپلیکشن به نوجوان‌های ۱۱ تا ۱۸ سال کمک می‌کند تجربه بازی در آثار ویلیام شکسپیر را توسط نمایش «هیاپویی برای هیچ» کسب کنند. در این برنامه سه بخش «سرگرمی»، «تمرین» و «اجرا» وجود دارد که نوجوان‌ها می‌توانند مراحل که برای بازی کردن یک نمایش است را پشت‌سر بگذارند. در بخش اجرا دانش‌آموزان بر صحنه تئاتر رویال شکسپیر در کنار اودارد بنت و میشله تری، در نمایش «هیاپویی برای هیچ» مهارت‌های جدید بازیگری را آموزش می‌بینند.

کیمیایی به تماشای فیلم «سرب» نشست

قربیان از دنیرو به‌تراست

گروه ادب و هنر | فیلم «سرب» ساخته مسعود کیمیایی بعد از سال‌ها در پردیس سینمایی چارسو اکران شد. مروری بر فیلم‌های دهه ۶۰ در این پردیس ابتکار جالبی است تا بسیاری از خاطرات سینمای ایران زنده شود. مسعود کیمیایی این روز‌ها در تدارک کار جدیدش است و خبرهایی هم رسیده که ممکن است در کنار ناصر ملک‌مطیعی در فیلم «معکوس» ساخته

پسرش پولاد کیمیایی بازی کند. البته حضور کیمیایی منوط به بازی ناصر ملک‌مطیعی است. مسعود کیمیایی که برای دیدن فیلمش به پردیس چارسو آمده بود، از دیدن تماشاگران غافلگیر شده بود و گفت: «خیلی وقت بود که «سرب» را ندیده بودم؛ فیلمی که دوباره ساختن آن محال است، نه از لحاظ فنی بلکه از نظر محتوا. مشکل است که از خط انسان‌دوستی نگذری و درباره یهودیان جهان حرف بزنی، آن‌هم در روزگار سال ۶۸ که همه چیز در حال احتراق بود.»

او در این نشست یاد بسیاری از همکارانش که در این فیلم با او همکاری کرده بودند و دیگر در میان ما نیستند را هم زنده کرد؛ از گیتی پاشایی سازنده موسیقی تا جلال مقدم، نرسی گریگا، میر محمد تجدد و هادی اسلامی بازیگران ایسن فیلم مهم

مه‌ریانو اب‌دی‌دوست

m1.abadiidost@fdn.ir

شبکه‌نمایش خانگی در روزهای پربورقعی و کسادیش دل به سریال ۲۶ قسمتی حسن فتحی بسته است تا شاید بار دیگر اعتماد از دست‌رفته مخاطبان این شبکه را برگرداند. این موضوع تأکیدی است که تمام عوامل و دست‌اندرکاران سریال «شهرزاد» در مراسم رونمایی آن شامگاه جمعه ۱۲ تیر درباره‌اش حرف زدند. در این مراسم، حسن فتحی پیش از آن‌که درباره کار نخست خود در شبکه‌نمایش خانگی حرف بزند، لازم دید از این شبکه دفاع کند و بگوید: «در کشور ما شبکه‌نمایش خانگی پدیده‌ای جدیدالولاده است. این شبکه از پنج سال پیش شکل گرفته و تا امروز کارنامه بدنی نداشته است.» او درباره سریال «شهرزاد» گفت: «تحقیق و نگارش فیلمنامه شهرزاد دو سال طول کشید که طی این مدت نغمه‌شینی به‌عنوان نویسنده با همکار بود. پس از اتمام نگارش فیلمنامه از شش ماه گذشته کار تولید و فیلمبرداری را آغاز کردیم. ساخت اثر تاریخی اصلا کار ساده‌ای نیست؛ اما ما متعهدیم اثری خوب و در شأن مخاطبان سینما دوست، ارائه دهیم. من در این راستا م‌ه‌رون زحمات همکاران، بازیگران و تهیه‌کنندگان سریال هستم. این اولین‌بار است که یک سریال تاریخی در چارچوب بخش خصوصی ساخته‌می‌شود و باید ایمن اولین‌بار بودن را به فال تیک گرفت؛ چراکه می‌تواند شروعی باشد برای سرمایه‌گذاری تهیه‌کنندگان خصوصی در تولید کارهای تاریخی و اجتماعی بعدی.» سپس نوبت به پخش آنونس مصاحبه بازیگران سریال رسید. قرار است این مصاحبه‌ها با نام «قصه‌های شهرزاد» همراه با هر قسمت از سریال منتشر شود. علی نصیریان، شهاب حسینی، مصطفی زمانی، پرناز ایزدیار، مهدی سلطانی و امیرحسین رستمی بازیگران سریال «شهرزاد» بودند که روی صحنه رفتند تا با میهمان‌ها درباره کار جدیدشان حرف بزنند.

علی نصیریان تا علی حاتمی را زنده نگه داشت و گفت: «فضای خیابانی لاله‌زار من در این راستا م‌ه‌رون زحمات همکاران، بازیگران و تهیه‌کنندگان سریال هستم. این اولین‌بار است که یک سریال تاریخی در چارچوب بخش خصوصی ساخته‌می‌شود و باید ایمن اولین‌بار بودن را به فال تیک گرفت؛ چراکه می‌تواند شروعی باشد برای سرمایه‌گذاری تهیه‌کنندگان خصوصی در تولید کارهای تاریخی و اجتماعی بعدی.» سپس نوبت به پخش آنونس مصاحبه بازیگران سریال رسید. قرار است این مصاحبه‌ها با نام «قصه‌های شهرزاد» همراه با هر قسمت از سریال منتشر شود. علی نصیریان، شهاب حسینی، مصطفی زمانی، پرناز ایزدیار، مهدی سلطانی و امیرحسین رستمی بازیگران سریال «شهرزاد» بودند که روی صحنه رفتند تا با میهمان‌ها درباره کار جدیدشان حرف بزنند.

علی نصیریان تا علی حاتمی را زنده نگه داشت و گفت: «فضای خیابانی لاله‌زار

فروش حراجی ساتییز لندن

شکست فرانسیس بیکن در حراج

گروه ادب و هنر | آدم فرانسیس بیکن باشد و در حراجی شکست بخورد؟ بیکن این شکست را در حراجی ساتییز لندن تجربه کرده است. تابلوی نقاشی «اسکناس یک دلاری» اندی وارهول در حراجی چهارشنبه ساتییز ۳۲ میلیون و ۴۰۰ هزار دلار به فروش رسید و رکورد بالاترین قیمت را برای یک اثر هنری

معاصر از آن خود کرد. اما علی‌رغم پیش‌بینی فروش تابلوی «تحقیق برای یک پاپ اول» اثر فرانسیس بیکن به مبلغ ۲۵ تا ۳۵ میلیون دلار، به دلیل نرسیدن درخواست خریداران به حداقل قیمت ۲۵ میلیون دلار، این تابلو به فروش نرفت. در نتیجه، فروش کلی حراجی لندن ۱۳۰ میلیون دلار شد، که پایین‌ترین ترا حد

ادب وهنر

یکشنبه ۱۴ تیر ۱۳۹۴ | ۱۸ رمضان ۱۴۳۶ | ۵ جولای ۲۰۱۵ | شماره ۱۷۰۲

www.Farheekhtegan.ir

Sun | 5 Jul 2015 | vol.07 | No. 1702

موسیقی

خواننده‌های

ارکستر سازهای ملی

گروه ادب و هنر | اولین کنسرت ارکستر سازهای ملی قرار است ۲۷ تیر برگزار شود. محمد معتمدی و وحید تاج هم به‌عنوان خواننده ارکستری که به رهبری اسماعیل تهرانی برگزار می‌شود، حضور خواهند داشت. در این ارکستر قرار است قطعاتی از درویش خان، عارف، مر قرضی محجوبی، علی نقی وزیری، روح‌الله خالقی، حسین دهلوی، اسماعیل تهرانی، بهزاد عبدی و حمید متیسم اجرا شود. -این کنسرت در تالار وحدت برگزار می‌شود.

تئاتر

پاکدل در نقش راسکلیف

گروه ادب و هنر | مهدی پاکدل این روز‌ها فیلم اولش «فردا» که ساخته مشترکش با ایمان افشاریاران است را در سینمای هنر و تجربه در حال اکران دارد و چند وقت پیش هم در کنار عاطفه رضوی در نمایشی به کارگردانی برادرش حسین پاکدل بازی می‌کرد. او تصمیم گرفته با افشاریاران نمایش «جنایت و مکافات» را در شهریور روی صحنه ببرد. این کار برداشتی از رمان داستایوفسکی است که افشاریاران آن را نوشته و کارگردانی می‌کند و مهدی پاکدل هم در نقش راسکلیف ظاهر می‌شود.

تئاتر

بازتولید یک نمایش پرافتخار

گروه ادب و هنر | بالاخره زمان اجرای نمایش «سعادت لـرزان، مردمان تیره‌روز» نوشته علیرضا نادری و کارگردانی محسن علیخانی مشخص شد. این نمایش اولین تولید کمپانی باران است که در تماشاخانه باران از ۲۸ تیر به صحنه می‌رود. این نمایش در نوزدهمین دوره جشنواره تئاتر فجر نامزد ۹ جایزه شد و در نهایت هم توانست پنج جایزه را به دست آورد. بازتولید این نمایش می‌تواند برای بسیاری از تئاتر دوستان جذاب باشد. بازیگران این نمایش همان گروه قبلی هستند تنها شهرام حقیقت‌دوست به جای احمد مهران‌فر که در گریگر سریال «پایتخت» است به صحنه می‌رود.

نمایش خانگی

مفید و ترانه‌های «دندون طلا»

گروه ادب و هنر | داود میرباقری فیلمبرداری مبنی سریال «دندون طلا» را تمام کرده و مشغول کارهای دیگر این سریال است تا جذابیت‌هایش را برای مخاطب‌ها بیشتر کند. برای همین است که او با هنگامه مفید وارد مذاکره شده تا ترانه‌های این سریال را برایش بنویسد. ضبط ترانه‌ها و تصنیف‌ها آغاز شده است. شعرهای قبلی در کنار شعرهای جدید فضای این سریال را می‌سازند.

ادارای تمامی این ویژگی‌ها دانست و افزود:

««شهرزاد» بهترین سریالی است که در شبکه‌نمایش خانگی ساخته شده و با تمام رده‌های سنی و همه اقشار جامعه ارتباط برقرار می‌کند.» دو تهیه‌کننده سریال «شهرزاد» هم از چند و چون تصمیم‌شان برای ساخت سریالی تاریخی در شبکه‌نمایش خانگی گفتند. محمدرضا امامی یکی از این تهیه‌کنندگان حضور مدیران سینمایی و فرهنگی را در مراسم رونمایی سریال «شهرزاد» غنیمت شمرد و آنها را مورد خطاب قرار داد و گفت: «در واقع شبکه ملی ما GEM است نه صداوسیما! ما امروزه با فرهنگ، تاریخ و عشق ترکی نسبت به کشورمان بیشتر آشناییم. از مسئولان ارشاد که برخی از آنان امشب در این‌برنامه حضور دارند، می‌خواهم ماهواره را به چشم فرصت ببینند و نه تهدید؛ بررسی کنند که علت موفقیت آنان در جذب مخاطب چیست. همچنین از مسئولان می‌خواهم به کمیت و تعداد مجوزهای داده‌شده فکر نکنند و به فیلمنامه اهمیت بیشتری دهند.»

ترانه علیدوستی نیز درباره تجربه نخست بازی در سریالی تاریخی گفت: «شهرزاد، اولین تجربه سریالی من است. با وجود ۱۵، ۱۶ سال تجربه کاری در حیطه بازیگری، گره خورده‌است را بیان می‌کند و این از جذابیت‌های داستان مهم‌نوعه» داشته است، به

مخاطبان سریال‌های شبکه‌نمایش خانگی اطمینان خاطر داد که سا کاری درخور روبه‌رو هستند. گفت: «ایمن کار با مردم ارتباط خوبی برقرار می‌کنند. فیلمنامه، کسیتینگ و بازیگران خوب و پر و پیمان هستند افتخار می‌کنم در کنار این بازیگران جوان هستم، اینها سرمایه‌های ما هستند. متأسفانه در کشور ما بهای چندانی برای این سرمایه‌ها قائل نیستند؛ البته مقصود از بهای، بهای معنوی است نه مادی. فتحی و تهیه‌کنندگان «شهرزاد» برای ایسن جوانان سرمایه‌گذاری کرده‌اند.» در تایید

حرف‌های علی نصیریان بسود که مهدی سلطانی هم‌بازی او در سریال «شهرزاد» گفت: «خوشحالم در «شهرزاد» که یک

اثر هنری است، کار کردم.» وی ویژگی اثر هنری را در ارتباط با مردم، جذب آنها و تأثیرگذاری بر جامعه‌برشمرد و شهرزاد

باحیثیت و آبرومند است که دوره‌ای از تاریخ را مرور می‌کند؛ البته «شهرزاد» مستند نیست بلکه ملودرامی است که ساختار و داستان دارد. سریال ما گوشه‌هایی و نه تمام وقایع کوتای ۲۸ مرداد که به قصه گرّه خورده‌است را بیان می‌کند و این از جذابیت‌های داستان مهم‌نوعه» داشته است، به

مخاطبان سریال‌های شبکه‌نمایش خانگی اطمینان خاطر داد که سا کاری درخور روبه‌رو هستند. گفت: «ایمن کار با مردم ارتباط خوبی برقرار می‌کنند. فیلمنامه، کسیتینگ و بازیگران خوب و پر و پیمان هستند افتخار می‌کنم در کنار این بازیگران جوان هستم، اینها سرمایه‌های ما هستند. متأسفانه در کشور ما بهای چندانی برای این سرمایه‌ها قائل نیستند؛ البته مقصود از بهای، بهای معنوی است نه مادی. فتحی و تهیه‌کنندگان «شهرزاد» برای ایسن جوانان سرمایه‌گذاری کرده‌اند.» در تایید

حرف‌های علی نصیریان بسود که مهدی سلطانی هم‌بازی او در سریال «شهرزاد» گفت: «خوشحالم در «شهرزاد» که یک اثر هنری است، کار کردم.» وی ویژگی اثر هنری را در ارتباط با مردم، جذب آنها و تأثیرگذاری بر جامعه‌برشمرد و شهرزاد

نصاب تخمین زده شده ۱۲۲ میلیون دلار فروش کلی بود. هفته گذشته فروش کلی حراجی ساتییز در لندن حدود ۱۷۸ میلیون دلار بود که از ۵۱ اثر فروخته شده ۱۰ تای آن بالای ۱۰ میلیون دلار به فروش رسید، در حالی که حراجی کریستیز در مجموع ۹۵ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار فروش داشت.

نگاهی به دلایل موفقیت مجموعه تلویزیونی پایتخت

چهار گانه پایتخت همچنان موفق

علی رازاقی‌بهار

منتقد سینما و تلویزیون

کمتر فیلم و سریالی هست که تکرارش در ساخت دو گانه، سه گانه و چهار گانه موفق بوده است. این اتفاق هم در نمونه‌های ایرانی و هم در نمونه‌های خارجی‌اش بسیار دیده شده است. معمولاً فیلم‌ها و مجموعه‌های تلویزیونی بسیار موفق تهیه‌کنندگان و کارگردانان آنها را مجاب به ساخت فیلم و سریال شماره بعدی می‌کند که اتفاقاً به‌طور معمول و به‌جز استثناهایی مثل سه‌گانه ارباب حلقه‌ها، شماره‌های بعدی ناموفق یا حداقل به استقبال کمتر از نسخه اول مواجه می‌شوند.

اما فیلمنامه خوب، خانوادگی و استخوان‌دار به همراه شخصیت‌پردازی فوق‌العاده و بازی یک‌دست بازیگران، مجموعه تلویزیونی پایتخت را در چهار گانه‌اش موفق و پرمخاطب کرده است. این مجموعه تلویزیونی که حاصل نگاه و تجربه مشترک محسن تائبنده، بازیگر و فیلمنامه‌نویس با استعداد و سیروس مقدم سریال‌ساز همیشه موفق تلویزیون که نبض مخاطب را به خوبی می‌شناسد، است این روز‌ها باز هم شماره یک رسانه ملی در ماه رمضان است. چرایی موفقیت این چهار گانه خوش‌ساخت دلایل زیادی دارد. هر چند این سریال هم مانند همه کارهای تلویزیونی دارای ضعف‌هایی است، اما برای موفقیت هر فیلم یا سریالی دو عامل مهم و اساسی نیاز است. اول انتخاب موضوع، فیلمنامه مناسب و انتخاب عوامل و دوم کارگردانی خوب و گرفتن بازی مناسب از بازیگران که اتفاقاً پایتخت این دو عامل را به شکل

خوبی دارد. فیلمنامه یک فیلمنامه خانوادگی، دارای درام و کش و قوس‌های مناسب و در ژانر طنز است البته نه از جنس طنزهای سیخف و هجو بلکه از یک طنز خانوادگی و واقعی برخوردار است. بازیگران هم به درستی انتخاب شده و هم به خوبی با مخاطب ارتباط گرفته‌اند و عملاً شخصیت‌پردازی به شکلی بوده است که هر بازیگر نمادی از جامعه ایرانی امروز در طبقه متوسط و زیر متوسط است. نمادها در چهار گانه پایتخت به خوبی به تفسیر کشیده شده است. نماد مسجد و نماز بر خلاف اکثر مجموعه‌های تلویزیونی کلیشه‌ای نیست، نماد احترام به پدر و بزرگ‌ترها کاملاً واقعی است نه آنقدر غلو دارد که غیر قابل باور باشد و نه آنقدر مصنوعی است. ریسک مقدم و تائبنده در نشان دادن چهره واقعی زنان ایرانی شاید بهترین قسمت سریال است. نشان دادن زنی خودساخته و موفق در تربیت فرزندان، موفق در فعالیت‌های اجتماعی، موفق در زندگی زناشویی و مدیریت خانه و خانواده خیلی خوب در کار درآمده است. نشان دادن ناهمبستگی و وحدت اجتماعی در خانواده، شهر و کشور خصوصاً در پایتخت سه با موضوع قهرمانی کشتی یکی دیگر از نقاط قوت این مجموعه تاکنون چهار فصلی است. هر چند ضعف‌های این مجموعه شاید از دید مخاطبان پنهان نمانده است، اما شاید پایان سریال پایتخت چهار زمان مناسبی باشد برای نوشتن از نقدها تا امروز.

کافه کتاب

یادداشتی بر «کتابخانه عجیب» اثر هاروکی موراکامی

مغز خامه‌ای

فازنه مالکپور

منتقد

بعضی از داستان‌ها به ظاهر ساده‌اند؛ اما می‌توان در بطن این سسادگی، عمیق‌ترین مفاهیم را جست‌وجو کرد. «کتابخانه عجیب» هاروکی موراکامی داستانی بلند از این دست

است که به هزار توی ذهن انسان پرداخته است. داستان، داستانی نمادین است. راوی اول شخص داستان، پسرکی است که با کفش‌های نو وارد کتابخانه‌ای می‌شود؛ کفش‌هایی که سمبلی از بندهایی است که پای آدمی را بر زمین می‌کوبد. پیرمرد کتابدار او را وادار می‌کند کتاب‌هایی قطور را در زیرزمینی مخوف و پیچ در پیچ که رهایی از آن ممکن نیست، بخواند و به حافظه بسپارد. پیرمرد در این داستان نمادی از غل و زنجیرهای عقلانی است که ذهنی را با مفاهیم قالبی و تغییر‌ناپذیر ایجاد می‌کند. در لحظاتی که پسرک سعی دارد در مقابل او بایستد، به او نه بگوید و آن را پس بزند، مادر به‌عنوان پوال در ذهنش پدیدار می‌شود؛ والدی که بنابر نظریه فروید، وجدان اخلاقی و خودسانسورگر را پایه‌ریزی می‌کند.

با ورود به راه‌های تودرتوی ذهن پسرک، همه چیز به سمت نماد‌گونگی بیشتری یش می‌رود؛ نمادهایی که آنقدر پیچیده انتخاب نشده‌اند که ذهن مخاطب را درگیر رمزگشایی کنند؛ زیرا ذهن‌الگویی آشنا از آنها دارد، در نتیجه داستان جلو می‌رود و از ریتم نمی‌افتد. یکی از این الگوهای آشنا مرد گوسفندی است که لباسی سرسبز از پشم گوسفند به تن دارد و فرمانبردار پیرمرد در زندانی کردن پسرک است، نمونه‌ای از موجودی رام که با چوب چوپان به سمت هر تفکر سازمان‌یافته‌ای هدایت می‌شود.

دختر نیز نمادی از لطافت، عشق و عاطفه‌ای است که بر خلاف چارچوب‌بندی‌های عقلی، موجودی بدون شکلی واحد است و محرکی برای فرار پسر از این چارچوب می‌شود. همان‌طور که از منظر روانشناسی، رابطه‌ای اصیل و درست می‌تواند برای فرد، سلامت نسبی روان را حاصل کند، نقشی که دختر برای پسرک ایفا می‌کند نیز همین است و او را با سرکوب‌ها و ترس‌هایش مواجه می‌کند؛ یعنی نقطه اوج داستان، جایی که پسر به همراه مرد گوسفندی از راه‌روهای پیچ در پیچ نجات پیدا می‌کند و با ترس‌هایش که در قالب سگی که در کودکی او را گاز گرفته است، در کنار پیرمرد، روبه‌رو می‌شود و با تصویری نوادین از مقابله دختر با سگ و پیرمرد فرود می‌آید.

در این داستان، موقعیت‌های خیالی و موهوم به شکل تمثیلی و نمادگو نه با واقعیت درهم می‌آمیزند و مرزی تفکیک‌ناپذیر بین واقعیت و خیال را می‌سازند و اتفاقات خیالی، جنبه‌ای واقعی پیدا می‌کنند و زمان توالی منطقی خود را از دست می‌دهد. با توجه به این ویژگی‌ها، این داستان بلند مورا‌کامی را می‌توان در دسته داستان‌های واقع‌گرای جادویی قرار داد. بهره‌بردن از تمام امکاناتی که کتاب در اختیار ما می‌گذارد، برای مثال در طول داستان که پسرک از تمام تعلقاتی که در دوجوهی نمادین، بیرون از او ایستاده‌اند، به سمت تنهایی غایی پیش می‌رود و در نهایت خود را از زاری در ظلماتی عظیم تصور می‌کند، فونت متن، از بزرگ به ریز می‌رسد یا استفاده از رنگی از دست‌هایی که دختر بدون داشتن صدا حرف می‌زند و همچنین همراه بودن متن داستان با تصویرگری، در جهت درونمایه داستان، روایتی خلاقانه را به نمایش می‌گذارد که اغلب در کتاب‌هایی با مضامین بزرگسال، دیده نمی‌شود. «کتابخانه عجیب»، درواقع ذهن انسانی است که تمام عناصر موجود در او، جنبه‌ای بیرونی و واقعیتی مستقل پیدا کرده‌اند و داستان مواجهه راوی با تمام چیزهایی است که در او وجود دارند یا می‌پندارد که وجود دارند و یکی پس از دیگری پس زده می‌شوند و انسان را با خودی مواجه می‌کند که در نهایت، در این کل، جزئی است تنها.